

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเบริ่ยนาเสียงความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษา ที่มีต่อ การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตาม เพศ วุฒิการศึกษา และสถานภาพอาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้สนใจสนับสนุนการศึกษามีอ่านเกณฑ์การเพช มีความคิดเห็นและความคาดหวัง ต่อการบริหารงานประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. ผู้สนใจสนับสนุนการศึกษามีอ่านเกณฑ์การศึกษา มีความคิดเห็นและ ความคาดหวังต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
3. ผู้สนใจสนับสนุนการศึกษามีอ่านเกณฑ์การสอนภาษาอาชีพ มีความคิดเห็นและ ความคาดหวังต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สนับสนุนการศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 628 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร คือผู้สนับสนุนการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2545 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางคำนวณรูปของเครื่องซีแอลเอ็มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สนับสนุนการศึกษา จำนวน 240 คน โดยการสุ่มอย่างเจาะจงทุกกลุ่มโรงเรียน แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด

2.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบเดรเวอร์รายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ออำเภอสำราญมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องปื้อขึ้นเอง โดยได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ คณะผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยัง ผู้นำ้งงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนในสังกัดให้ส่งแบบสอบถามต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สนับสนุนการศึกษา และขอรับคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ปั้มภาษาไทยไว้บนแผ่นกระดาษและนำไป สัมภาษณ์มาประมาณผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จชุด SPSS for Windows และใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอส่าปลาสายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วย การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบริญเทียบความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอส่าปลาสายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา วิเคราะห์ด้วยการใช้ t-test โดยกำหนดค่ามีสัมภัยทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเบริญเทียบความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอส่าปลาสายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพอาชีพ วิเคราะห์ด้วยการใช้ One – way Analysis of Variance เมื่อพบความแตกต่างในรายตัวนจะทำการเรียกเก็บความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกำหนดค่าสถิติที่มีสัมภัยทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นค่าตอบปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอส่าปลาสายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พนว่า อยู่ในระดับมากทุกค้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหน้าอย คือ งานบุคลากร งานธุรการ-การเงิน งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานกิจกรรมนักเรียน และงานวิชาการ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อายุยังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานวิชาการ งานบุคลากร และงานธุรการ-การเงิน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานวิชาการ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามสถานภาพอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาชีพผู้นำท้องถิ่น มีความคิดเห็นด้านธุรกิจ-การเงินน้อยกว่าอาชีพรับราชการ ส่วนอาชีพอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

7. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ประกอบศึกษา จำแนกตามสถานภาพอาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนประกอบศึกษา อ้ากโกลล่าปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งเป็น 6 งาน ดังนี้

8.1 งานวิชาการ ได้แก่ ให้นักเรียนเป็นคนที่มีจิตใจดีงามควบคู่กับความรู้ด้านวิชาการ เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ ควรให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ ควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ รูปถ่าย ห้องสมุด ฯลฯ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ตามลักษณะ

8.2 งานกิจการนักเรียน ได้แก่ ควรให้โรงเรียนส่งเสริมในเรื่องของสุขภาพและอนามัยของนักเรียนเป็นอย่างดี เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ควรให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ควรให้โรงเรียนจัดสรรงบการศึกษาให้แก่นักเรียน มีการจัดโครงการสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพกาย สุนทรียะที่ดีและพำนัชไกลภยาสุขภาพ โรงเรียนควรจัดการอาหาร

กลางวันและน� บริการให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอย่างทั่วถึง ความมีการจัดอาหารพำเพณเพื่อใช้ในการกิจกรรมค่ายฯ เช่นรับส่งนักเรียนที่มีบ้านอยู่ไกล รถโรงเรียนขนส่งนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฯ ฯลฯ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและแนวความรู้ค่ายฯ แก่นักเรียน และควรสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ตามลำดับ

8.3 งานบุคลากร ได้แก่ ควรจัดสรรงานทำลังครุให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากอคติ ควรเปิดโอกาสและจัดหางบประมาณให้ครุให้มีการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาคุณภาพและการจัดการเรียนการสอน บุคลากรในโรงเรียน ควรมีความสามัคคีในการร่วมกิจกรรมค่ายฯ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ตลอดจนมีอัธยาศัยอันดีต่อนักเรียน และบุคคลในชุมชน และควรแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ตามลำดับ

8.4 งานธุรการ-การเงิน ได้แก่ การบริหารการเงินและพัสดุ ความมีความคล่องตัวและโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่ความต้องการของโรงเรียน ความมีการจัดอบรมพัฒนาความรู้และประสิทธิภาพด้านงานธุรการ-การเงิน และความมีการจัดเก็บงานสารบบรายรับที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบบาระเบียน ตามลำดับ

8.5 งานอาคารสถานที่ ได้แก่ ต้องการให้มีอาคารเรียนเพียงพอแก่ความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ภายในโรงเรียนควรมีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สะอาด สวยงาม เหมาะสมแก่การเรียนรู้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ให้ดูแลอาคารสถานที่ให้มีความสะอาด น่าอยู่ น่าเรียน มีความมั่นคงปลอดภัย แข็งแรง ควรบริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนในเขตบริการอย่างทั่วถึง ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเดินமีการเรียน อาคารเรียน อาคารปั้นปูรุ่งซอมแซม อาคาร สถานที่ที่ชำรุดอย่างสม่ำเสมอ และควรสร้างอาคารเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ ตามลำดับ

8.6 งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ ควรให้ครุกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันให้มากขึ้น ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ควรให้ผู้สนใจศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ ความมีการประชาสัมพันธ์ เมยแพร์กิจกรรมของโรงเรียนให้ชุมชนได้รับทราบ ควรให้ผู้สนใจศึกษาเข้าไปมีบทบาทในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้เข้ากับชุมชนให้มากที่สุดเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดแก่โรงเรียนและชุมชน และความมั่นคงประมาณในการด้อนรับ ผู้มาดูต่อโรงเรียน ตามลำดับ

9. ประเมินผลความติดเห็นและความคาดหวังจากแบบสัมภาษณ์ พนว่า ผู้สนใจศึกษา มีความคิดเห็นและความคาดหวัง ต่อการบริหารงานโรงเรียนประจำศึกษา ทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ-การเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยแต่ละข้อมีค่าร้อยละสูงกว่า 80 pragmatism

9.1 การสนับสนุนค่าเนินงานวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และ การสนับสนุนค่าเนินงานห้องสมุด

9.2 การสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีชีนในโรงเรียน เช่น กิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตย กิจกรรมเตรียมสร้างวินัยนักเรียน กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม และ กิจกรรมกีฬา และการสนับสนุนกิจกรรมที่โรงเรียนห้องจัดบริการให้นักเรียน เช่น การบริการ สุขภาพนักเรียน การจัดอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว และทุนการศึกษา

9.3 การสนับสนุนการพัฒนาและช่างรักษานุคคลากร และการสนับสนุน การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร

9.4 การสนับสนุนการค่าเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และ การสนับสนุนการค่าเนินงานด้านการเงินและบัญชี

9.5 การสนับสนุนการจัดสร้างอาคารสถานที่ และการสนับสนุนการใช้อาคาร สถานที่

9.6 การสนับสนุนการเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นใน ท้องถิ่น การสนับสนุนให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การสนับสนุนให้โรงเรียนบริการ ชุมชน การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์โรงเรียน และการสนับสนุนให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม ของโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อ การบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอปลา姊妹 จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่สำคัญที่ ผ่านมาอภิปราย ตามล่าดับ ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหาร งานโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลา姊妹 จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งออกเป็น ๖ งาน คือ

1.1 งานวิชาการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นและความคาดหวังอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.60$, $\bar{x} = 4.39$) ตามล่าดับ โดยมีความเห็นและความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องของ โรงเรียนประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนความสภาพจริง ซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ความสภาพจริงช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้าใจและระหนักรถึงปัญหาทางด้านงานวิชาการ ที่บังคับช่วยกันแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรัตน์ พุทธเมฆ (2524 : 20) แสดง ความคิดเห็นไว้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถให้ความช่วยเหลือด้านการสนับสนุนโรงเรียน ทั้งด้านความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เนื่องจากว่าผู้สนใจสนับสนุนการศึกษาล่างมีความเห็นพ้องดังนี้ดังความล่าดับของ

การศึกษาจำเป็นต้องช่วยกันพัฒนาการศึกษาในชุมชนให้เจริญก้าวหน้า เพื่อใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาสู่ก้าวหน้าของคนให้เป็นคนมีคุณภาพ

1.2 งานกิจกรรมนักเรียน กตุมตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.64$) โดยมากที่สุดในเรื่องนักเรียนมีความปล่อยภัยจากสารเดพดิตและอนามัยต่าง ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของสัตดาวย์ สีพาชัย (2544 : 66) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันปัญหาฯ เสพดิตและอนามัยบุนเป็นปัญหาที่รุนแรงที่ทุกคนในสังคมต่างจะระหนักร่วมเป็นห่วงมือนก้าวสู่ความเจริญ ความสงบเรียบร้อยในสังคม ตลอดจนเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการพัฒนาทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปัญหาฯ เสพดิตในสถานศึกษาและให้นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก กระทั่งปี 2541 ได้ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่ในการทำงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษาภายใต้โรงเรียนสืบฯ โดยการร่วมมือปฏิบัติงานทุกฝ่าย โดยเฉพาะครู อาจารย์ ประกอบกับนโยบายเขตฯ นำโดยนายอชันนากุล วงศ์วนากุล ผู้อำนวยการ ปัจจุบันปัญหาฯ เสพดิต และอนามัยบุน เป็นผลลัพธ์อย่างน่าพอใจ นอกเหนือไปในเรื่องของความคาดหวัง ผู้สนับสนุนการศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังในงานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$) โดยคาดหวังมากที่สุดในเรื่องโรงเรียนมีห้องสุขา สะอาดและเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนได้ที่มีระบบสุขาภิบาลที่ดียอมส่งผลให้นักเรียน มีคุณภาพชีวิตที่ดีปลอดภัย จากไร้ภัยให้เจ็บที่มาจากการปนเปื้อนสิ่งปฏิกูลในอาหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน พิรุษธรรม (2542 : 74) ที่ศึกษาวิจัยถึงการฝ่าน้ำนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารมีความเข้าใจถึงนโยบายเป็นอย่างดี โดยส่วนใหญ่แล้วผู้บริหาร มีความเข้าใจและคาดหวังเป็นอย่างดีถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการมีห้องสุขาที่สะอาดและถูกสุขลักษณะ แค่ปัญหาที่พบคือการขาดงบประมาณที่เพียงพอต่อการก่อสร้าง ผู้บริหารและคณะครุอาจารย์ต่างก็พยายามหาทางแก้ไขโดยการขอความร่วมมือกับชุมชนเพื่อหางบประมาณมา ก่อสร้าง

1.3 งานบุคลากร กตุมตัวอย่างมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$) ขณะที่ความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$) โดยมากที่สุดในเรื่องครูผู้สอนมีความประพฤติ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ทั้งนี้เป็นที่พบเห็นบ่อยครั้งที่นักเรียนจะยกให้ครูเป็น แม่พิมพ์ และเป็นผู้นำของเด็ก ดังนั้น อัธยาศัยใจดобр กิริยามารยาท และการวางตัว ของครูจะได้รับการเชื่อมต่อไปสู่ความดีของนักเรียนอย่างไม่รู้ตัว ครูประพฤติดีเป็นต้นแบบ ย้อมนำไปสู่การถ่ายทอดต่อไปยังนักเรียนเช่นนั้น ครูจึงมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น การยืน พิง เติ่ง การพูดแต่งกาย และเป็นผู้บุคคลดีอยู่ในศีลธรรมอันดี เหมาะสมกับสภาพและท้องถิ่น (มั่นคงฯ กองฯ. 2546 : 32) สอดคล้องกับ วิรุ รุ่งเรือง และคณะ (2526 : 25) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของครู ทักษะของครู สังคมสัมพันธ์ของครู และบุคลิกภาพของครู มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักเรียน

1.4 งานธุรการ – การเงิน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นและความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.85$, $\bar{x}=4.46$) โดยมากที่สุดในเรื่องการปฏิบัติงานด้านการเงินไปร่วมความสามารถครุภาระสอน ได้ ปัญหาด้านงบประมาณการเงินมักเป็นสิ่งที่ถูกจับตามองของชุมชน เนื่องจากว่าโรงเรียนได้ ถูกปรับเปลี่ยนฐานะไปเป็นนิติบุคคลมีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างโดยตรง การปฏิบัติการทำงาน การเงินจึงต้องบริสุทธิ์ไปร่วงใส ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของสูกหณาในชุมชนนั้นเอง สอดคล้องกับ งานวิจัยของสันพันธ์ อุปala (2541 : บทคัดย่อ) ที่ให้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าชุมชนได้มีโอกาสเข้าไปร่วมและคงความคิดเห็น ตรวจสอบงานธุรการ-การเงิน ภายใต้ การประชุมของคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งการประชุมของคณะกรรมการโรงเรียนควรเป็นไป อย่างจริงจัง และต่อเนื่องเป็นรูปธรรมมากที่สุด

1.5 งานอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นและความคาดหวังในระดับมาก ($\bar{x}=3.82$, $\bar{x}=4.48$) ตามลำดับ โดยมากที่สุดในเรื่องของความสะอาด สวยงาม และร่มรื่น ของบริเวณโรงเรียนและอาคารเรียน โดยที่นำไปกรรณบริหารงานอาคารสถานที่และบริเวณ ต้อง การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้อาคารศูนย์การเรียนรู้รักษา การดูแลด้วยให้สวยงาม จัดเป็น ระเบียบข้อมั่นคงและแบบแผนของทางราชการที่โรงเรียนพึงปฏิบัติตาม ซึ่งครูเป็นผู้รับหน้าที่ กดüşük ด้วยการร่วมมือกันในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สะอาด ร่มรื่น เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความอนุญาต กับ มีระบบการป้องกันให้สถานศึกษาปลอดจากการพิษ สิ่งแวดล้อม อาชญากรรม และอนามัย มุน จัดระบบสาธารณูปโภคที่ดี เช่น มีน้ำดื่ม และภาชนะที่เพียงพอ สะอาดถูกสุขลักษณะ มีบรรยายากาศห้องเรียน อาคารเรียนที่เหมาะสมสมกับการจัดการเรียนการสอน มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้คนสนับสนุนการศึกษา นอกจากนี้ วันเดือน วรรณะโภนล (2542 : 42) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เกื้อต่อ การสอนให้มีประสิทธิภาพว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังความรู้ เพราะเป็นเครื่อง กระตุ้นทางกาย ทางใจให้ผู้เรียนได้สัมผัสด้วยเมื่อเชื่อวัน ย้อนไปเมื่อน้ำผู้เรียนให้คัดลอกความได้รับ หลอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานพชา เวียงเหล็ก (2543 : 68) ที่ทำการวิจัยการดำเนินงานตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษาพบว่าครูปฏิบัติการสอน มีการดำเนินงานด้านปฏิรูปโรงเรียนและ สถานศึกษาในระดับมาก

1.6 งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นและ ความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68$, $\bar{x}=4.40$) โดยมากที่สุดในเรื่องการดำเนินงาน กิจกรรมของโรงเรียน เช่น การแข่งขันกีฬา การเข้าค่ายลูกเสือ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนจัดเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การให้ผู้บริหารบริหารจัดการเพียงคนเดียวอยู่เป็นไป อย่างยากลำบากโรงเรียนจึงควรเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโดยไม่แบ่งแยกและประท้วงกัน ภัย เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของคอมสัน ครีมานะพัทลี (2537 : 27) ซึ่งกล่าวว่า ชุมชนเป็นแหล่งกำลัง และวิทยาการที่จะช่วยประสานงานกับโรงเรียนในการดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ย่อมส่งผลดีแก่โรงเรียน ชุมชน และนักเรียนเองด้วย

2. ระดับความเห็นของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาอ่าเภอสำ้าปลายมาศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.78$) โดยมีความเห็นมากที่สุดในด้านงานบุคลากร ($\bar{x}=3.99$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจษฎ์ ศรีสมจาร์ (2542 : 46) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การคิดความการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากทุกค้านโดยเฉพาะด้านการปฏิรูปครุและบุคลากรทางการศึกษา ผลกระทบจากการปฏิรูปการศึกษา ยังผลให้บุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถใช้ เทคนิคโน้มน้าวในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาคณของอยู่เสมอด้วยการหาโอกาสเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความรู้และวิสัยทัคันของตนเอง

3. ร้านความคาดหวังของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอสำ้าปลายมาศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.47$) โดยมีความคาดหวังมากที่สุดในด้านงานบุคลากร ($\bar{x}=4.57$) ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะในปัจจุบันภาคลักษณะของครุให้เปลี่ยนไปตามกระแสสังคมโดยเฉพาะในทางลบ จากการประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชนต่างๆ พบว่า ครุบางกลุ่มเป็นหนึ่งสิ่งพันด้า ครุบางกลุ่ม หาทางออกด้วยการค้ายาเสพติด ปัญหาข้อส่วนตัว ทุจริตคอร์รัปชัน การเมืองรุ่นเยาว์นักเรียน ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้กำลังบันทึกในภาพลักษณะของแม่พิมพ์ให้ด้อยคุณค่าลงทุกเวลา อย่างไรก็ตามครุ ที่ก่อปัญหานี้ใช้ครุกสูมใหญ่ ครุกลุ่มนี้ที่ประพฤติคิดอยู่ในการอบรมศิลธรรม ตั้งใจวางแผนให้เป็น แบบอย่างในการดำเนินชีวิตและให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ก็ยังมีอยู่ในสังคมความคาดหวัง ที่สังคมให้แก่ครุในปัจจุบันยังมีอยู่มาก ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ยังมีความต้องการครุเพื่อให้ เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ผู้สอนสนับสนุนการศึกษาเป็นทางเลือกหนึ่งในการประสานช่วยเหลือ ในการจัดทำบุคลากรมาช่วยสอนแทนในนามของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อร่วมจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน (พัฒน์ บุณยรัตน์, 2527 : 38)

4. 弋เรียนเห็นระดับความเห็นของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอสำ้าปลายมาศ ที่มีเพศต่างกัน พบว่าผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มี เพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็น เพราะผู้สอนสนับสนุนการศึกษาทุกคนไม่ว่าชายหรือหญิงได้ระดับและเลือกเห็นความสำคัญของ การศึกษาไว้มากที่สุดซึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นอยู่ เป็นปัจจัยหนุนค่ายการพัฒนา สังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศไทย จึงมีความคิดเห็นที่หลากหลาย (ศรีวนิช นำนาผล, 2546 : 122) สอดคล้องกับแนวคิดของอาร์เตลล (Hartell ; อ้างถึงใน วรากรณ วงศ์ใหญ่, 2540 : 41) ที่กล่าวไว้ว่าเพศจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ ความเห็นของคนแตกต่างกันออกไป นอกเหนือจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 77) ที่กล่าวว่า โรงเรียนจะพัฒนาได้ดี เกิดผลต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริงนั้น ทุกฝ่าย ทุกคน

ในชุมชนต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมจัดการศึกษา และพัฒนา โรงเรียน รวมทั้งช่วยสนับสนุนทรัพยากรห้องนักเรียนและบุคลากร

5. เปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอสำราญมาก ที่มีเพศต่างกันพบว่าผู้สอนสนับสนุนการศึกษา ที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนสนับสนุนการศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าต้องการให้การบริหารงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และคือสิ่งที่นี้นำไปในอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาที่เกิดจากการร่วมมือของชุมชนที่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีบทบาท ต่อการพัฒนาโรงเรียน (ประกัน คุปต์ตัน. 2528 : 85)

6. เปรียบเทียบระดับความเห็นของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมาก ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พนบว่า ผู้สอนสนับสนุน การศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้ที่ช่ำครองการศึกษาระดับ ปริญญาตรีขึ้นไป มักมีโอกาสได้พบเห็นสภาพการณ์ที่แตกต่างจากที่พบเห็นอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับการติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มวิสัยทัคณ์ยอมเกิดมุ่งมองที่แตกต่างกันไป ผู้ปัญหาและอาจแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาได้ในที่สุด (มันหนา ทองภา. 2546 : 73)

7. เปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อ่าเภอสำราญมากที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พนบว่าผู้สอนสนับสนุน การศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน เมื่อมองในด้านการพัฒนางาน บริหารโรงเรียนหากมีการพัฒนาในทางบวกเพื่อเกิดประสิทธิภาพในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นผู้มี วุฒิการศึกษาระดับใดย่อมมีความคาดหวังให้เกิดการพัฒนา เนื่องจากการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนย่อมส่งผลถึงนักเรียน ก็คือบุตรหลานของคนในชุมชนนั้นเอง (ลัจฉดดาวัลย์ สีพาชัย. 2544 : 114)

8. เปรียบเทียบผลกระทบของระดับความเห็นของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหาร งานในโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอสำราญมาก ที่มีสถานภาพอาชีพแตกต่างกัน พนบว่า ผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อวิเคราะห์เบรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคุณของผลกระทบ ระดับความเห็นพบว่าอาชีพของผู้สอนสนับสนุนที่แตกต่างกัน คือ ผู้นำห้องถัน และรับราชการ สอนคล่องกับแนวคิดของสก็อตต์ (Scot : ยังดีใน ชุมชน พ่วงสมจิตร. 2540 : 48) ได้ทำ การศึกษาที่คนแนะนำคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความฟังพอใจต่อการทำงานว่าลักษณะของงาน นิส่วนสัมพันธ์กับความสามารถส่วนตัว โดยเฉพาะมีการเมืองได้ซื้อว่าเป็นกลุ่มนักบุคคลที่เมื่อ เทียบกับคนในสังคมนักได้รับการยกย่องจากคนทั่วไปกว่าอยู่ในสถานะสูง ดังนั้นมุ่งมองที่เห็น อาจทำให้เกิดความแยกต่างกับอาชีพอื่น โดยเฉพาะอาชีพรับราชการ

๙. เปรียบเทียบผลรวมของระดับความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาอ่าเภอสำราญมาก ที่มีสถานภาพพัฒนาเชิงแยกระดับกัน พบว่า ผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันมีการร่วมบริหารงานโรงเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอาชีพต่างๆ กันไป โดยบุคคลในชุมชนหลายฝ่ายเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการของชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ (สุวินท์ นำพาผล. 2546 : 23)

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑.๑ จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ด้านงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนได้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ความสgapาจจริงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น โรงเรียนควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสgapาจริง เช่น การอ่านออกเสียงได้ การมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๑.๒ จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ด้านงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า โรงเรียนจัดให้มีบริการทั้งรับ-ส่งนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุดและปานกลางตามลักษณะ ดังนั้น โรงเรียนและชุมชนควรร่วมมือกันจัดหาพานะหรือปะဆานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอสนับสนุนพานะหรืองบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว

๑.๓ จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ด้านงานบุคลากร พบว่า ผู้สนับสนุนการศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้บุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความประพฤติดีเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนและชุมชนควรให้ความสำคัญและสอดส่องดูแลอย่างต่อเนื่อง หากคุณมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นักเรียนอาจนำไปเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน หากคุณมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นักเรียนอาจนำไปเป็นแบบอย่างได้

๑.๔ จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ด้านงานธุรการ-การเงิน พบว่า โรงเรียนดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีการระดมทุนจากการจากชุมชน ตลอดจนร่วมมือกันแก้ปัญหาด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ไม่เพียงพอ เพื่อใช้ในการสนับสนุนและพัฒนาการศึกษา ดังนั้น โรงเรียนควรมีแนวทาง

ปฏิบัติค้านการเงินที่โปรดังความสามารถตรวจสอบได้ โดยมีมาตรการการบริหารการเงินที่รักกุม มีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน พร้อมค่าธรรมเนียม

1.5 จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สอนสนับสนุนการศึกษา

ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน ค้านงานอาคารสถานที่ พนบฯ โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีการให้บริการด้านอาคารสถานที่ การดูแลรักษาความสะอาดของอาคารเรียนและบริเวณ โรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนและชุมชนควรสร้างความเข้าใจระหว่างกันถึงความเป็นเจ้าของ โรงเรียน รวมกัน ทั้งในด้านการใช้สอย การดูแล บำรุงรักษา การประดับตกแต่งให้สวยงาม ฯลฯ เพื่อ ก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนา อาคารสถานที่อย่างมีเป้าหมายชัดเจน

1.6 จากผลการวิจัยความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มี ต่อการบริหารงานโรงเรียน ค้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พนบฯ โรงเรียน ได้ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ค้านการร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมของเรียน การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการของโรงเรียน ต้านด้านอันด้อยในระดับปานกลาง ดังนั้น โรงเรียน ควร เปิดโอกาสให้ผู้สอนสนับสนุนร่วมกำหนดแนวทาง วางแผนการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม ฯลฯ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน การจัดบริการอนามัยสุขาภิบาลที่มีในชุมชน รวมทั้ง การบริการอื่นๆ ในชุมชน และการบริการชุมชนในเชิงรุก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทของผู้สอนสนับสนุนการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ของการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยการคิดตามและประเมินผลการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต